

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัยเป็นการศึกษาเปรียบเทียบการเลี้ยงสุกรขุนประเภทมีสัญญาผูกพันกับการเลี้ยงแบบอิสระของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน โดยวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการเลี้ยงสุกรขุนประเภทมีสัญญาผูกพันและอิสระของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน และศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรประเภทมีสัญญาผูกพันและอิสระของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนประเภทมีสัญญาผูกพันและอิสระในอำเภอแม่แตง อำเภอสันป่าตอง และอำเภอแม่ริมในจังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอแม่ทา อำเภอบ้านธิและอำเภอเมืองในจังหวัดลำพูน จำนวน 108 ฟาร์ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์ เมื่อผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว จึงนำมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนในการทดสอบ เปรียบเทียบใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ t-test ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และการจัดการการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรทั้งสองประเภท

อายุของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพัน พบว่าร้อยละ 30.0 มีอายุต่ำกว่า 40 ปี โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันอายุน้อยที่สุด 25 ปี อายุมากที่สุด 65 ปี อายุเฉลี่ย 44.12 ปี ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระ พบว่าร้อยละ 33.3 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป เกษตรกรที่มีอายุน้อยที่สุด 27 ปี อายุมากที่สุด 60 ปี อายุเฉลี่ย 46.31 ปี

ระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพัน พบว่ามีการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีจำนวนร้อยละ 80 ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระ พบว่ามีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษามีจำนวนร้อยละ 47.9

การประกอบอาชีพอื่นที่นอกเหนือไปจากการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพัน พบว่าร้อยละ 31.7 มีอาชีพทำสวน รองลงมาคืออาชีพทำนาร้อยละ 30.0 ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระร้อยละ 41.6 มีอาชีพอื่นๆ เช่น ค้าขาย รับราชการ รองลงมาคืออาชีพทำสวนร้อยละ 33.3

ประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงแบบมีสัญญาผูกพัน พบว่าร้อยละ 43.3 มีประสบการณ์ 6-10 ปี โดยเกษตรกรที่มีประสบการณ์ต่ำสุด 1 ปี และมีประสบการณ์มากที่สุด

สุด 20 ปี ประสิทธิภาพเฉลี่ย 6.63 ปี ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระ พบว่าร้อยละ 52.1 มีประสิทธิภาพ 10 ปีขึ้นไป โดยเกษตรกรที่มีประสิทธิภาพต่ำสุด 3 ปี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด 35 ปี ประสิทธิภาพเฉลี่ย 13.48 ปี

จำนวนสุกรขุนทั้งหมดที่มีอยู่ในฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันร้อยละ 45.0 มีจำนวนสุกรขุน 500-699 ตัว โดยเกษตรกรมีจำนวนสุกรขุนต่ำสุด 160 ตัว มีจำนวนสุกรขุนสูงสุด 700 ตัว มีจำนวนสุกรขุนเฉลี่ย 442.82 ตัว ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระ ร้อยละ 35.4 มีจำนวนสุกรขุน 700 ตัวขึ้นไป โดยเกษตรกรมีจำนวนสุกรขุนต่ำสุด 100 ตัว มีจำนวนสุกรขุนสูงสุด 15,000 ตัว มีจำนวนสุกรขุนเฉลี่ย 1,582.71 ตัว

จำนวนสุกรขุนทั้งหมดที่มีอยู่ในฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันร้อยละ 45.0 มีจำนวนสุกรขุน 500-699 ตัว โดยเกษตรกรมีจำนวนสุกรขุนต่ำสุดจำนวน 160 ตัว มีจำนวนสุกรขุนสูงสุด 700 ตัว มีจำนวนสุกรขุนเฉลี่ย 442.82 ตัว ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระร้อยละ 35.4 มีจำนวนสุกรขุน 700 ตัวขึ้นไป โดยเกษตรกรมีจำนวนสุกรขุนต่ำสุดจำนวน 100 ตัว มีจำนวนสุกรขุนสูงสุด 15,000 ตัว มีจำนวนสุกรขุนเฉลี่ย 1,582.71 ตัว

ระยะเวลาในการเลี้ยงสุกรขุนแต่ละรุ่นของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันร้อยละ 53.4 ใช้เวลาในการเลี้ยงแต่ละรุ่น 4 เดือน โดยเกษตรกรที่ใช้เวลาในการเลี้ยงสุกรขุนแต่ละรุ่นต่ำสุด 3 เดือน ใช้เวลาในการเลี้ยงสุกรขุนแต่ละรุ่นสูงสุด 5 เดือน เวลาในการเลี้ยงแต่ละรุ่นเฉลี่ย 3.90 เดือน ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระร้อยละ 54.2 ใช้เวลาในการเลี้ยงแต่ละรุ่น 4 เดือน โดยเกษตรกรที่ใช้เวลาในการเลี้ยงสุกรขุนแต่ละรุ่นต่ำสุด 3.5 เดือน ใช้เวลาในการเลี้ยงสุกรขุนแต่ละรุ่นสูงสุด 6 เดือน เวลาในการเลี้ยงแต่ละรุ่นเฉลี่ย 4.05 เดือน

จำนวนคอกที่ใช้เลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันร้อยละ 46.7 มีจำนวนคอกที่ใช้เลี้ยงสุกรขุน 21.30 คอก โดยจำนวนคอกที่ใช้เลี้ยงสุกรขุนต่ำสุด 10 คอก จำนวนคอกของสุกรขุนที่ใช้เลี้ยงสูงสุด 32 คอก เวลาคอกเฉลี่ย 19.4 คอก ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระร้อยละ 33.3 มีจำนวนคอกที่ใช้เลี้ยงสุกรขุน 31 คอกขึ้นไป โดยจำนวนคอกที่ใช้เลี้ยงสุกรขุนต่ำสุด 5 คอก จำนวนคอกของสุกรขุนที่ใช้เลี้ยงสูงสุด 800 คอก จำนวนคอกเฉลี่ย 71.10 คอก

จำนวนสุกรขุนที่เลี้ยงต่อคอกของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันร้อยละ 78.3 มีจำนวนสุกรขุนต่อคอก 20-25 ตัว โดยจำนวนสุกรขุนต่อคอกต่ำสุด 15 ตัว จำนวนสุกรขุนต่อคอกสูงสุด 42 ตัว จำนวนสุกรขุนต่อคอกเฉลี่ย 24.18 ตัว ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระร้อยละ 41.6 มีจำนวนสุกรขุนต่อคอก 10-15 ตัว โดยจำนวนสุกรขุนต่อคอกต่ำสุด 10 ตัว จำนวนสุกรขุนต่อคอกสูงสุด 30 ตัว จำนวนสุกรขุนต่อคอกเฉลี่ย 18.00 ตัว

จำนวนแรงงานภายในครอบครัวที่เลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันร้อยละ 46.7 ใช้แรงงาน 1 คน โดยจำนวนแรงงานภายในครอบครัวต่ำสุด 1 คน จำนวนแรงงานภายในครอบครัวสูงสุดจำนวน 4 คน จำนวนแรงงานภายในครอบครัวเฉลี่ย 1.65 คน ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระร้อยละ 54.2 ใช้แรงงาน 2 คน โดยจำนวนแรงงานภายในครอบครัวต่ำสุด 1 คน จำนวนแรงงานภายในครอบครัวสูงสุด 5 คน จำนวนแรงงานภายในครอบครัวเฉลี่ย 2.25 คน

จำนวนแรงงานรับจ้างเพื่อเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันร้อยละ 55.6 ส่วนใหญ่ไม่ได้จ้างแรงงาน โดยจำนวนแรงงานรับจ้างเพื่อเลี้ยงสุกรขุนต่ำสุด 1 คน จำนวนแรงงานรับจ้างเพื่อเลี้ยงสุกรขุนสูงสุด 2 คน จำนวนแรงงานรับจ้างเพื่อเลี้ยงสุกรขุนเฉลี่ย 1.54 คน ส่วนจำนวนแรงงานรับจ้างเพื่อเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระร้อยละ 45.0 ส่วนใหญ่ไม่ได้จ้างแรงงาน โดยจำนวนแรงงานรับจ้างเพื่อเลี้ยงสุกรขุนต่ำสุด 1 คน จำนวนแรงงานรับจ้างเพื่อเลี้ยงสุกรขุนสูงสุด 60 คน จำนวนแรงงานรับจ้างเพื่อเลี้ยงสุกรขุนเฉลี่ย 8.83 คน

จำนวนรวมแรงงานทั้งหมดของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันร้อยละ 48.3 ใช้แรงงานรวมทั้งหมดในการเลี้ยงสุกรขุน 2 คน โดยเกษตรกรมีการใช้แรงงานทั้งหมดต่ำสุด 1 คน จำนวนรวมแรงงานทั้งหมดของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนสูงสุด 4 คนหรือมากกว่า จำนวนรวมแรงงานทั้งหมดของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนเฉลี่ย 2.35 คน ส่วนจำนวนรวมแรงงานทั้งหมดของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระร้อยละ 56.2 มีการใช้แรงงานรวมทั้งหมดในการเลี้ยงสุกรขุน 2 คน โดยเกษตรกรมีการใช้แรงงานทั้งหมดต่ำสุด 1 คน จำนวนรวมแรงงานทั้งหมดของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนสูงสุด 65 คน จำนวนรวมแรงงานทั้งหมดของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนเฉลี่ย 8.90

ค่าจ้างแรงงานต่อเดือนในการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันร้อยละ 53.4 ไม่มีการจ้างงาน โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนมีค่าจ้างแรงงานต่อเดือนต่ำสุด 1,000 บาท ค่าจ้างแรงงานต่อเดือนสูงสุด 4,500 บาท ค่าจ้างแรงงานต่อเดือนเฉลี่ย 2,498.21 บาท ส่วนค่าจ้างแรงงานต่อเดือนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระร้อยละ 43.7 มีค่าจ้างแรงงานต่อเดือนระหว่าง 2,000-3,999 บาท โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนมีค่าจ้างแรงงานต่อเดือนต่ำสุด 1,500 บาท ค่าจ้างแรงงานต่อเดือนสูงสุด 5,000 บาท ค่าจ้างแรงงานต่อเดือนเฉลี่ย 3,474.29 บาท

รายได้สุทธิจากการเลี้ยงสุกรขุนแต่ละรุ่นของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันร้อยละ 45 จะมีรายได้สุทธิ 30,000-59,999 บาท โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนมีรายได้ต่ำสุด 20,000 บาท เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนมีรายได้สูงสุด 1,000,000 บาท เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนมีรายได้เฉลี่ย

72,741.67 บาท ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระร้อยละ 54.1 มีรายได้สุทธิอยู่ในช่วง 90,000 บาทหรือมากกว่า โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนมีรายได้สุทธิต่ำสุด 19,500 บาท เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนมีรายได้สุทธิสูงสุด 6,875,142 บาท เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนมีรายได้สุทธิเฉลี่ย 400,110.08 บาท

การกู้เงินมาลงทุนและแหล่งเงินเชื่อในการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพัน พบว่าร้อยละ 98.3 ได้เคยกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนเพื่อนำเงินมาลงทุนในการเลี้ยงสุกรขุน โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพัน ส่วนใหญ่จะกู้ยืมเงินจากแหล่งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.)มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 7.5 น้อยที่สุดคือพ่อค้าเงินกู้ร้อยละ 3.3 ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระพบว่าร้อยละ 91.7 ได้เคยกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินเชื่อเพื่อนำมาใช้ในการเลี้ยงสุกรขุน ส่วนใหญ่จะกู้ยืมเงินจากแหล่งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.) มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 45.8 และเป็นที่น่าสังเกตว่าเกษตรกรไม่ได้กู้ยืมเงินจากแหล่งเงินเชื่อเป็นพ่อค้าเงินกู้ในการที่จะนำมาลงทุนเพื่อเลี้ยงสุกรขุน อาจเนื่องมาจากเป็นผู้มีกิจการอย่างอื่น

เงินทุนกู้ยืมเพื่อมาลงทุนในการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันร้อยละ 61.6 จำนวนเงินกู้ยืม 100,001-300,000 บาท โดยเงินทุนกู้ยืมต่ำสุด 60,000 บาท เงินทุนกู้ยืมสูงสุด 900,000 บาท เงินทุนกู้ยืมเฉลี่ย 289,661.20 บาท ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระร้อยละ 50.1 จำนวนเงินกู้ยืมเงินมากกว่า 500,000 บาท โดยเงินทุนกู้ยืมต่ำสุด 25,000 บาท เงินทุนกู้ยืมสูงสุด 50,000,000 บาท เงินทุนกู้ยืมเฉลี่ย 3,238,750 บาท

อัตราดอกเบี้ยของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบสัญญาผูกพันร้อยละ 65 อัตราดอกเบี้ย 11-15 เปอร์เซ็นต์ โดยอัตราดอกเบี้ยของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนต่ำสุด 8 เปอร์เซ็นต์ สูงสุด 15 เปอร์เซ็นต์ อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย 11.85 เปอร์เซ็นต์ ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระร้อยละ 66.7 อัตราดอกเบี้ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 เปอร์เซ็นต์ โดยอัตราดอกเบี้ยของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนต่ำสุด 7 เปอร์เซ็นต์ สูงสุด 13 เปอร์เซ็นต์ อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย 9.27 เปอร์เซ็นต์

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ทั้งภาครัฐและบริษัทเอกชนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันร้อยละ 86.6 ไม่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐบาลเลย ส่วนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระร้อยละ 72.9 ไม่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐบาลเลย

ส่วนการติดต่อกับเจ้าหน้าที่บริษัทเอกชนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันร้อยละ 46.7 มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่บริษัทเอกชน 4-6 ครั้งต่อเดือน และเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระร้อยละ 47.9 มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่บริษัทเอกชน 1-3 ครั้งต่อเดือน

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงสุกรขุนในรอบสัปดาห์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพัน พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ

90.0 ส่วนการได้รับข่าวสารทางการเกษตรของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้รับข่าวสารจากวิทยุมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 97.9 การได้รับข่าวสารทั้งหมดเกี่ยวกับการเลี้ยงสุกรขุนในรอบสัปดาห์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนทั้ง 2 ประเภท พบว่าร้อยละ 46.2 ได้รับข่าวสารจากนิตยสาร-วารสารมากที่สุดต่อสัปดาห์ รองลงมาร้อยละ 25.8 ได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ต่อสัปดาห์และการได้รับข่าวสารน้อยที่สุดคือวิทยุร้อยละ 9.7

ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการจัดการเลี้ยงสุกรขุนและด้านการจัดการทางการตลาด

ผลการศึกษาด้านการจัดการเลี้ยงสุกรขุน พบว่า

ด้านอาหาร เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันและแบบอิสระมีการปฏิบัติเกี่ยวกับด้านอาหารโดยรวมในระดับปฏิบัติทุกครั้ง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.88 และ 2.71 ตามลำดับ

ด้านการจัดการโรงเรือน เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันและแบบอิสระมีการปฏิบัติเกี่ยวกับด้านการจัดการโรงเรือนโดยรวมในระดับปฏิบัติทุกครั้ง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.88 และ 2.54 ตามลำดับ

ด้านการดูแลรักษา เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันและแบบอิสระมีการปฏิบัติเกี่ยวกับด้านการดูแลรักษาโดยรวมในระดับปฏิบัติทุกครั้ง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.00 และ 2.71 ตามลำดับ

การจดบันทึกรายการ เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันและแบบอิสระมีการปฏิบัติเกี่ยวกับด้านการจดบันทึกโดยรวมในระดับปฏิบัติทุกครั้ง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.83 และมี 2.38 ตามลำดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ ปัญหา และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกร

ความต้องการของเกษตรกรในการผลิตสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันและแบบอิสระร้อยละ 93.3 และ 83.0 ตามลำดับ ไม่ต้องการคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่รัฐบาล ซึ่งให้เหตุผลเพราะเกษตรกรไม่เคยได้รับการปรึกษาเลย และไม่ค่อยให้คำแนะนำ เอาใจใส่ ไม่เคยมาดูแลเลย ส่วนความต้องการคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่บริษัทเอกชนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันและแบบอิสระ ร้อยละ 78.3 และ 33.3 ตามลำดับ ต้องการคำแนะนำ เนื่องจากได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และให้การดูแล คำปรึกษาที่ดีและมีการช่วยเหลืออย่างเต็มที่

ปัญหาของเกษตรกรในการผลิตสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันและแบบอิสระ ไม่มีปัญหาในการผลิตสุกรขุนในเรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการผลิตสุกรขุน การหา

ซื้อพันธุ์สุกรขุน วัตถุดิบอาหาร วัคซีน ยารักษาโรค แรงงาน เงินทุน การจัดการกลิ่นจากมูลสุกร การตลาด และการจัดจำหน่าย

การผลิตสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันกับบริษัทเอกชนเปรียบเสมือนการเป็นแรงงานรับจ้างของบริษัทเอกชน เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันและแบบอิสระ ร้อยละ 91.7 และ 83.3 ตามลำดับ คิดว่าเป็นแรงงานรับจ้างเนื่องจากต้องมีการจัดการตามบริษัททุกอย่าง

ข้อคิดเห็น เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันและแบบอิสระ ส่วนใหญ่จะให้ความคิดเห็นต่างๆ กัน แล้วแต่การเลี้ยงสุกรขุน เนื่องจากมีความชอบ ความคิดเห็นต่างๆ กันไป เพราะต่างคิดว่ากาเลี้ยงแบบสุกรขุนของตัวเองดีกว่า

การเปรียบเทียบความแตกต่างของเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

ผลการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างการเลี้ยงสุกรขุนประเภทมีสัญญาผูกพันกับการเลี้ยงแบบอิสระของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนมีความแตกต่างกัน คือ ระยะเวลาในการเลี้ยงสุกรขุน จำนวนสุกรขุนทั้งหมดที่มีอยู่ในฟาร์ม จำนวนคอกที่ใช้เลี้ยงสุกรขุน จำนวนสุกรขุนที่เลี้ยงต่อคอก จำนวนแรงงานภายในครอบครัวที่เลี้ยงสุกรขุน จำนวนแรงงานรับจ้างเพื่อเลี้ยงสุกรขุน จำนวนรวมแรงงานทั้งหมด รายได้สุทธิจากการเลี้ยงสุกรขุนแต่ละรุ่น เงินทุนกู้ยืมเพื่อมาลงทุนในการเลี้ยงสุกรขุน การจัดการด้านอาหาร และการจัดการด้านการดูแลสุขภาพ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการเปรียบเทียบการเลี้ยงสุกรขุนประเภทมีสัญญาผูกพันกับแบบอิสระของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน สามารถอภิปรายผลการวิจัยและเสนอแนะดังนี้

ระยะเวลาในการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรที่เลี้ยงอิสระ มีระยะเวลาหรือประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรขุนมากกว่าเกษตรกรที่เลี้ยงแบบสัญญาผูกพัน ทั้งนี้เนื่องจากการเลี้ยงแบบมีสัญญาผูกพันเพิ่งเริ่มมีการส่งเสริมในช่วงหลัง ทำให้ระยะเวลาและประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรขุนน้อยกว่าผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระ ส่วนจำนวนสุกรทั้งหมดของเกษตรกรที่เลี้ยงแต่ละฟาร์ม เกษตรกรที่เลี้ยงแบบอิสระจะมีจำนวนสุกรเฉลี่ยมากกว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงแบบมีสัญญาผูกพัน ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากเกษตรกรผู้เลี้ยงอิสระสามารถขยายจำนวนสุกรได้เรื่อย ๆ ตามสภาวะของตลาด ทำให้แตกต่างจากเกษตรกรที่เลี้ยงแบบมีสัญญาผูกพันอยู่มาก เพราะมีการทำสัญญาและไม่สามารถขยายจำนวนสุกรได้ ต้องขึ้นอยู่กับบริษัทจะเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสม และความสามารถของเกษตรกรแต่ละราย ทำให้การขยายจำนวนสุกรมีน้อยกว่าผู้เลี้ยงแบบอิสระ

เมื่อพิจารณาจำนวนคอกที่ใช้เลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกร ผู้เลี้ยงแบบอิสระมีจำนวนคอกที่ใช้ในการเลี้ยงสุกรมากกว่าผู้เลี้ยงแบบมีสัญญาผูกพัน เนื่องมาจากจำนวนสุกรที่เลี้ยงในฟาร์มด้วย ทำให้แตกต่างกันอยู่มาก และจำนวนสุกรที่เลี้ยงต่อคอกของเกษตรกร จำนวนแรงงานภายในครอบครัวที่เลี้ยงสุกรขุน จำนวนแรงงานจ้าง ผู้เลี้ยงสุกรแบบอิสระจึงมีจำนวนแรงงานมากกว่าผู้เลี้ยงสุกรแบบมีสัญญาผูกพัน ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนสุกรขุนของผู้เลี้ยงแบบอิสระมีจำนวนแรงงานมากกว่าผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพัน เพราะผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระจะสามารถปรับเปลี่ยนจำนวนสุกรได้ตลอดเวลาตามภาวะการของตลาด

รายได้สุทธิจากการเลี้ยงสุกรขุนแต่ละรุ่นและจำนวนเงินกู้ยืมเพื่อลงทุนในการเลี้ยงสุกรของเกษตรกร ผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระมีรายได้สุทธิจากการเลี้ยงและเงินทุนกู้ยืมมากกว่าผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระมีการปรับเปลี่ยนแบบการเลี้ยงตามสภาวะขึ้นลงของตลาด จึงส่งให้รายได้สุทธิของเกษตรกรสูง ส่วนผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพัน จะมีรายได้ที่แน่นอน เนื่องจากการประกันราคาและมีการทำสัญญากับบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอารีและคณะ (2539) ได้ศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพของการเกษตรแบบมีสัญญาผูกพันและแนวทางการพัฒนาความรู้เกษตรกร พบว่า ผลดีของการผลิตแบบมีสัญญาผูกพันนั้นเกษตรกรจะมีรายได้ที่แน่นอน มีตลาดรองรับผลผลิต ได้รับความสะดวกในการซื้อปัจจัยการผลิต สินเชื่อ และวิชาการสมัยใหม่ ส่วนผลเสียนั้นเกษตรกรจะขาดความเป็นอิสระในด้านการจัดการฟาร์ม ทำให้เกษตรกรขาดการพัฒนาความรู้ ขาดอิสระในการหาซื้อปัจจัยในการผลิต และขาดอำนาจในการขายลูกกคราคา

อย่างไรก็ดีเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบด้านการจัดการ ด้านอาหาร และด้านการดูแลรักษา ผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระมีการจัดการด้านอาหารและด้านดูแลรักษาดีกว่าผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระจะต้องรับผิดชอบฟาร์มของตนเองอยู่ตลอดเวลา ไม่มีเจ้าหน้าที่มาคอยแนะนำ ซึ่งหากไม่มีการจัดการที่ดีทำให้มีความเสี่ยงในการขาดทุนสูง ซึ่งจะแตกต่างกับผู้เลี้ยงสุกรขุนแบบมีสัญญาผูกพันจะมีเจ้าหน้าที่มาคอยแนะนำ ให้คำปรึกษา และเอาใจใส่อยู่ตลอดเวลา

จากที่กล่าวมาแล้ว ไม่ว่าจะ เป็นระยะเวลาในการเลี้ยง จำนวนสุกรทั้งหมดที่เลี้ยง จำนวนคอกที่ใช้เลี้ยงสุกร จำนวนสุกร จำนวนแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยง รายได้สุทธิจากการเลี้ยง เงินทุนกู้ยืมเพื่อมาลงทุนในการเลี้ยงสุกรขุน การจัดการด้านอาหาร การจัดการด้านการดูแลรักษา จะขึ้นอยู่กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนด้วยว่า มีการเอาใจใส่ดูแลที่ดี และมีความอดทนหรือไม่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- 1.1 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลและบริษัทเอกชน ควรจะมีการประสานงานร่วมมือช่วยเหลือเกษตรกร เนื่องจากเกษตรกรทั้ง 2 ประเภทไม่เคยได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเลย ควรจะมีการไปพบปะ เยี่ยมเยียนเกษตรกรบ้างให้สม่ำเสมอ โดยที่ไม่เลือกว่ามีความรู้จักเป็นการส่วนตัวหรือผลประโยชน์ที่ได้รับ
- 1.2 จากผลการวิจัยรายได้สุทธิจากการเลี้ยงสุกรขุนแต่ละรุ่นของเกษตรกรผู้เลี้ยงทั้ง 2 ประเภท แตกต่างกัน เนื่องจากขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านการตลาดเรื่องราคา วัตถุดิบและสินค้าที่ผลิตออกมา ซึ่งทั้ง 2 องค์กร ควรจะร่วมมือกันในเรื่องราคาเพื่อไม่ให้เกิดความแตกต่างกัน โดยที่เจ้าหน้าที่รัฐบาล ควรจะเข้ามาควบคุมระบบการตลาดให้เป็นไปตามกลไกตลาดไม่ให้เกิดช่องว่างระหว่างผู้ผลิตกับบริโภคต่างกันมากเกินไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1.1 ควรศึกษาถึงทัศนคติต่อการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนประเภทมีสัญญาผูกพันและการเลี้ยงแบบอิสระว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการรวมกลุ่ม ประโยชน์ที่เกษตรกรทั้ง 2 ฝ่ายคาดว่าจะได้รับจากการรวมตัวกันเพื่อให้ได้ราคาที่ไม่ใกล้เคียงกัน
- 1.2 ควรจะมีการศึกษาวิจัยในแง่รายได้จากการผลิตสุกรขุนระหว่างฟาร์มสุกรขุนที่มีแม่พันธุ์และซื้อสุกรขุนมาเลี้ยง เพื่อเปรียบเทียบถึงสาเหตุของความแตกต่างของรายได้ของทั้ง 2 ประเภท
- 1.3 ควรจะมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระบบการตลาดของสุกร ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในด้านการตลาดสุกรเพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีการผลิตสุกรขุนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดได้ โดยไม่มีความแตกต่างกันทั้ง 2 ประเภท
- 1.4 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการเลี้ยงฟาร์มสุกรขุนกับการเลี้ยงฟาร์มแม่พันธุ์ ในเรื่องความแตกต่างกันของรายได้